

PRIEDAS

1 lentelė

Lyginamoji vidaus degimo variklių tarša (kg) sudėgus 1 t. degalų

Taršos komponentai/degalai	Benzinas	Dyzelinis kuras	Suskystintos naftos dujos	Suslegtos gamtinės dujos
CO	398,2	130,0	398,2	231,8 (173,3)**
CH	80,9	40,7	80,9	47,6 (36,6)**
NOx	29,6	31,3	29,6	25,6 (19,7)**
SO ₂	1,9	7,8	-	-
Pb	0,14*	-	-	-
Kietos dalelės	-	4,3	-	-

* - priklausau nuo Pb kiekio benzine,

** - testuojamųjų medžiagų kiekis (kg) sudėgus 1000 m³ gamtinių dujų.

2 lentelė

Koeficientas, įvertinantis variklio darbo sąlygų įtaką teršalų kiekiui KI

Taršos komponentai	Degalų sąnaudų rodiklis, M		
	<0,8	0,9	1,0
			1,1
			>1,2

Keturiakėlis Otto tipo variklis

CO	1,667	1,333	1,0	0,833	0,667
CH	0,833	0,889	1,0	1,111	1,00
NOx	0,438	0,761	1,0	1,094	1,231
SO ₂	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Pb	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

Dvivalakėlis Otto tipo variklis

CO	2,531	2,140	1,0	0,714	0,357
CH	1,180	1,080	1,0	0,965	0,930
NOx	0,521	0,812	1,0	0,865	0,525
SO ₂	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Pb	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

Dyzelinis variklis

CO	0,818	0,909	1,0	1,273	1,364
CH	1,020	1,010	1,0	1,040	1,100
NOx	0,914	0,973	1,0	1,011	0,984
SO ₂	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Dalelės	1,538	1,231	1,0	0,769	0,800

3 lentelė

Koeficientas, kurio įvertinama automobilių amžiaus įtaka teršalų kiekiui K2

Taršos komponentai	Automobilio amžius (metais) R			
	iki 3 m	3-8 m	8-10 m	10-13 m. virš 13

Lengvieji automobiliai su Otto tipo varikliais

CO	1,0	1,28	1,43	1,57	1,57
CH	1,0	1,2	1,4	1,6	1,6
NOx	1,0	1,3	1,1	1,0	0,9
SO ₂	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Pb	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

Krovinių automobiliai ir autobusai su Otto tipo varikliais

CO	1,0	1,25	1,5	1,5	1,5
CH	1,0	1,4	1,6	1,6	1,6
NOx	1,0	1,05	0,95	0,9	0,8
SO ₂	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Pb	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

Automobiliai su dyzeliniais varikliais

CO	1,0	1,25	1,5	1,5	1,5
CH	1,0	1,4	1,6	1,6	1,6
NOx	1,0	1,05	0,89	0,89	0,89
SO ₂	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Dalelės	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2

4 lentelė
Koefficientas, kurio įvertinama traktorių ir kitų savaeigių ir nesavaeigių mašinų amžiaus įtaka teršalų kiekiui K₂

Taršos komponentai	Mašinos amžius (metais) R			
	iki 3 m.	3-8 m.	8-10 m.	10-13 m. virš 13
Sezoniskai eksploatuojamoms mašinoms				
CO	1,0	1,1	1,1	1,2 1,3
CH	1,0	1,1	1,1	1,2 1,3
NOx	1,0	1,05	1,05	0,9 0,89
Dalelės	1,0	1,05	1,05	1,1 1,1
Nesezoniskai eksploatuojamoms mašinoms				
CO	1,0	1,1	1,2	1,3 1,4
CH	1,0	1,1	1,2	1,3 1,4
NOx	1,0	1,05	0,9	0,89 0,89
SO ₂	1,0	1,0	1,0	1,0 1,0
Dalelės	1,0	1,1	1,15	1,2 1,3

5 lentelė
Automobilių degalų sąnaudų rodikliai M

Automobiliai	Eksploatavimo sritys*		
	Žemės ūkis statybos	Miestas	Užmiesto keliai
Lengvieji automobiliai	1,0	1,0	0,9
Autobusai	1,1	1,1	1,0
Krovininiai	1,1	1,1	1,0
Autotraukiniai	1,2	1,2	1,1

*Pagal tai, kur atliekama didesnė (>60%) darbo laiko dalis

6 lentelė
Traktorių ir kitų savaeigių mašinų degalų rodikliai M

Mašinų tipai	Mašinų panaudojimo sritys*			
	Žemės ūkis	Melioracija	Kelių statyba	Kitos
Traktoriai:				
variklio N>70 kW	1,0	0,8	1,1	0,9
variklio N<70 kW	1,1	0,9	1,1	1,0
Kombainai	0,8	-	-	-
Ekskavatoriai	0,9	0,9	1,1	0,9
Buldozeriai	0,9	0,9	1,0	0,9
Kelmarovės	0,9	0,9	0,9	0,9
Grivioavaliai	0,9	0,9	0,9	0,9
Autogreideriai	1,1	0,9	1,1	0,9
Skreperiai	1,1	0,9	1,1	0,9
Volai	1,1	1,2	1,1	1,2
Asfalto klojuvai	-	-	1,1	1,1
Pakrautuvas	0,9	0,9	0,9	0,9

*Pagal tai, kur atliekama didesnė (>60%) darbo laiko dalis

7 lentelė
Nesavaeigių mašinų degalų sąnaudų rodikliai M

Mašinų grupė	Rodiklio "M" reikšmė	
Kompresoriai		1,4
Suvirinimo agregatai		1,28
Elektros stotys		1,5
Siurblinės		0,9
Variklių išbandymų stendai:		
Otto tipo variklių		0,4
Dyzelinų variklių		0,68
Dyzelinų paleidimo varikliai		0,9
Laukų laistymo agregatai		0,7
Žolės šienavimo motorrankiai		0,3
Krūmų ir medžių šakų genėtuvas		0,3
Benzopjūkliai		1,3
Pakabinami valčių varikliai		1,2
Polių kalimo įrenginiai		1,6

8 lentelė
Koefficientai, kuriais vertinama mašinų konstrukcijos tobulumo
įtaka teršalų kiekiui K3

Mašinos (variklio) konstrukcijos ypatumai	Teršos komponentai				
	CO	CH	NOx	SO ₂	Dalės
1. Nėra uždarnos variklio karterio ventiliacijos sistemos	1,05 1,02	1,09 1,02	1,02 1,02	1,0	1,0
2. Nėra patobuli- nimų	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
3. Degalų garų kondensavimo sis- tema	1,0 1,0	0,60 0,92	1,0	1,0	1,0
4. Deginių recir- kuliavimo sistema	0,95 1,01	1,02 1,07	0,39 0,50	1,0	0,9
5. Dyzelis su prieškamera	0,68	0,24	0,4	1,0	0,64
6. Deginių oksida- torius	0,15	0,35	1,0	1,0	-
7. Trijų pakopų katalizatorius	0,15	0,35	0,20	1,0	-
8. Suodžių filtratas	1,0	1,0	1,0	0,8	0,08
9. Elektroninė mišinio uždegi- mos sistema	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0
10. Degalų įpurš- kimo sistema Otto varikliuose	0,9	0,9	1,0	1,0	-
11. Dyzelis su crauple	0,8	0,8	0,8	1,0	0,5
12. Deginių skystinis neutralizatorius	0,2	0,2	0,7	0,2	0,3
13. Automobilis žiečių sąsagos apsūtimyje	0,92 0,92	0,92 0,92	1,0	1,0	0,9

Skaitykite K3 reikšmę Otto tipo varikliams, varikliuje - dyzeliniams varikliams

9 lentelė

Automobilių vidutinės degalų sąnaudos

Automobilio markė	Automobilio keliamoji galia, t	Vidutinės de- galų sąnaudos l/100 km
1	2	3
Kroviniai automobiliai		
UAZ-452D	0,8	13,0
UAZ-451DM	1,0	12,0
GAZ-66-01(02)	2,0	24,0
GAZ-52-04(05)	2,5	20,0
GAZ-53A	4,0	24,0
GAZ-53-12	4,5	23,4
ZIL-157KD	3,0	35,0
ZIL-131	3,5	40,0
ZIL-130-80	6,0	29,0
ZIL-130G-80	6,0	29,0
URAL-375DM	5,0	46,0
URAL-377,3771	7,5	45,0
URAL-375IM	7,0	45,0
ZIL-133GJA (dyzelis)	10,0	26,6
URAL-4320	5,0	25,0
KamAZ-4310 (43105)	5,0 (7,0)	31,0
KamAZ-5320 953212)	8,0 (10,0)	27,0
MAZ-5335, 5429, 5430	8,0	29,6
MAZ-7310	21,0	85,0
KpAZ-255B1	7,5	35,0
KpAZ-257B1	12,0	38,0
KpAZ-260	9,0	34,0
Savivartčiai		
GAZ-SAZ-53B	3,55	24,0
SAZ-3502	3,2	24,0
ZIL-MMZ-555K	5,25	26,0
ZIL-MMZ-555	5,25	29,0
ZIL-MMZ-554M	5,5	31,0
ZIL-MMZ-4502	5,8	31,0
ZIL-MMZ-45022	5,8	31,0
KamAZ-55102 (dyzel)	7,0	35,0
KamAZ-5511	10,0	27,0